

Rītdienas mērķi un uzdevumi

Nekas pasaulē nav pastāvīgs. Mainās laiki, apstākļi, vajadzības. Arī Latviešu Fonda darbs nestāv uz vietas. No mazā, 1970. gadā dēstītā stāda, sešpadsmit gados ir izaudzis krietns koks, kas vēl joprojām zaro un ar katru aizejošu gadu aug stiprumā un lielumā.

Kopš 1972. gada, kad pirmo kultūras projektu atbalstam Latviešu Fonds bija spējīgs izsniegt \$2,500, piešķirumu kopsumma ir pārsniegusi \$350,000. Ar katru gadu ir audzis fonda kapitāls un dalībnieku skaits. Šodien fonda noguldījumi pārsniedz \$550,000 un dalībnieku kontu skaits ir pieaudzis uz 930. Un, kaut arī ir veikts liels, nopietnas atzinības pelnījis darbs, iecerētais mērķis — Latviešu Fonda kapitālā noguldīt vienu miljonu dolārus — tomēr vēl joprojām nav sasniegts. Arī fonda dalībnieku kontu skaits nav gluži pareizs, jo ir daudz tādu dalībnieku, kas LF ir iestājušies, iemaksājuši mazākas summas un pēc tam savu līdzdalību pārtraukuši.

Katras fonda padomes, katra priekšsēža laikā ir bijušas zināmas

prioritātes, zināmi mērķi, kam veltīta visa padomes uzmanība. Pēdējos trīs gados, kopš man ir bijusi iespēja darboties līdz fonda padomē, daudz laika veltīts ieguldījumu apsaimniekošanas, tieši finansiālas dabas tekošo jautājumu kārtošanai, mazāk jaunu dalībnieku piesaistīšanas un ieguldījumu kapitāla pavairošanas darbam.

Ieguldījumu apsaimniekošana tagad ir nodota profesionālas firmas rokās un grāmatvedības darbā lielu atslogojumu dod iespēja šo darbu veikt ar skaitļotāja palīdzību. Līdz ar to atkrit daudz no tiem pienākumiem, kas padomes darbu noslogoja pagātnē.

Tanī pat laikā strauji pieaudzis ir padomē iesniegto projektu pieteikumu skaits. Vairojušies ir arī sēklas naudas pieprasījumi. Tas viss prasa ne tikai lielākus līdzekļus, bet arī lielāku uzmanību pieteikumu kvalitātes izvērtēšanā.

Pēdējos gados stipri izjūtama ir arī nepieciešamība darīt Latviešu Fondu vairāk redzamu latviešu sabiedrības

apriņdās, galvenokārt, lai fondam dotu pareizu identitāti dažādo citu latviešu fondu vidū.

Jaunu darbības gadu uzsākot, tāpēc ir pienācis brīdis lielāku uzmanību atkal pievērst sākumā iecerēto mērķu īstenošanai, fonda darbības un identitātes vairošanai.

Lai to panāktu, nepieciešama intensīva reklāma, kas arī Latviešu Fondu iepazīstinātu plašākas sabiedrības aprindās. Ir jāatgūst to fonda dalībnieku līdzdalība, kas iemaksājuši iestāju maksas, bet nav turpinājuši tālākus maksājumus; kā arī to, kas savus maksājumus pārtraukuši pusceļā. Ar jaunu dalībnieku piesaistīšanu, jāveicina kontu un ieguldījumu kapitāla vairošana.

Padomes uzdevums nav tikai rūpēties par fonda darbību ikdienā; tās pienākums ir arī celt un veidot fonda augšanu nākotnei. Ar kopējiem spēkiem un sabiedrības atbalstu celsim un veidosim Latviešu Fonda darbu, latviešu kultūrai un tās jaunradei!

Aivars Ronis

Fonda padomes priekšsēdis

Latviešu Fonda padomes sēde St. Pētersburgā, Floridā

Latviešu Fonda padome, ievadot jaunu darbības gadu, februāra mēneša pirmajās dienās sanāca uz sēdi siltajā un saulainajā St. Pētersburgas pilsētā, Floridā. Sēdē piedalījās padomes locekļi Anita Padega Bataraga, Guntis Bērziņš, Juris Cilnis, Juris Petričeks, Andrejs Plakans, Ilze Sīle, Klāvs Zichmanis un priekšsēdis Aivars Ronis. Iztrūka Tālis Forstmanis.

Kopš pilnsapulces Losandželosā, padomes sastāvā ir notikušas lielākas pārmaiņas un tāpēc viens no svarīgākajiem sēdes nolūkiem bija pārrunāt un nospraust darbību tekošam gadam.

Par vienu no vissvarīgākām lietām padome uzskata nepieciešamību darīt Latviešu Fondu vairāk redzamu latviešu sabiedrības apriņdās.

Mums trimdā šodien darbojās daudz

dažād fondu, no kuriem pazīstamākie ir Latviešu Nacionālais Fonds, Amerikas Latviešu Palīdzības Fonds, Latvijas Brīvības Fonds un (Latviešu) Patiesības Fonds. Visi tie latviešu sabiedrībā, ikdienas valodā runājot, bieži tiek apzīmēti ar vārdu "latviešu fonds". Līdz ar to, kaut arī Latviešu Fonds darbojas jau 16 gadus un šajā laikā dažāda veida un rakstura kultūrlu un izglītības pro-

jektu atbalstam, ir piešķīris vairāk kā \$350,000, fonda vārds un darbības mērķis latviešu sabiedrībā ir maz pazīstams. Šis stāvoklis ir jāmaina un fondam jārada lielāka identitāte.

Lai to panāktu, nolēma izvest lielāku reklāmu, ar fonda darbu iepazīstinot pēc iespējas plašākas latviešu sabiedrības aprindas, reizē mēģinot pacelt fonda dalībnieku skaitu. Kā pirmo, visiem neaktīviem Latviešu Fonda dalībniekiem padome piesūtīs vēstules, aicinot atjaunot līdzdalību fonda darbā. Pēc tam ir paredzētas vēl citas akcijas.

Iepriekšējā darbības gada sākumā LF ieguldījumu apsaimniekošanu ar pilnsapulces piekrišanu nodeva profesionālas firmas rokās. Šo pienākumu uzticēja Nesbitt Thompson Bongard sabiedrībai Toronto, Kanadā. Firma ieguldījumu apsaimniekošanu, sekojot padomes pieņemtām un noteiktām vadlīnijām, līdz šim ir veikusi apmierinoši. Tomēr, vienmēr ir jautājums vai padomes noteiktās vadlīnijas atbilst pastāvošām iespējām ieguldījumu apsaimniekošanā gūt lielāku izpelni. Lai jautājumu atbildētu, padome nolēma paplašināt finanču komisijas sastāvu, pieaicinot tajā lietpratējus ārpus padomes, kas būtu spējīgi dot savu spriedumu un izvērtējumu.

No saņemtiem sēklas naudas pieprasījumiem, kā natbilstošu sēklas naudas principiem, padome noraidīja Ģirta Zeidenberga lūgumu piešķirt atbalstu ērgelnieces Brigītas Miezes koncerta turnejas izkārtošanai. Toties prof. Jānim Peniķim, Latvijas politiskās vēstures mācības materiālu un konspektu sakopošanai, kurus paredzēts lietot Rietummičiganas universitātes latviešu programmas vēstures/politikas kursā, piešķīra \$1500.-. Tāpat 7. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā Toronto paredzētās mākslas izstādes sagatavošanai atvēlēja \$625.-.

Lai paātrinātu patreiz sagatavošanā esošā prof. Jāņa Siliņa "Latvijas māksla 1915-1940" sējuma izdošanu, fonda padome šim mērķim 1981. gadā piešķirto \$5000.- aizdevumu pārvērtā piešķīrumā. Ņemot vērā radušos apstākļus, arī Baibai Vitoliņai Zviedrijā, 1973. gadā piešķirtā aizdevuma neatmaksātos \$1200.- pārvērtā piešķīrumā.

Bez tam fonda padome pieņēma lēmumus, noskaidrojot dalībnieku balsošanas tiesības un balsošanas zīmju pieteikšanas termiņus.

Latviešu Fonda apkārtrakstu, kas 1985. gadā iznāca tikai vienu reizi, turp-

māk centīties izdot biežāk, šinī gadā paredzot vismaz trīs numurus. Ņemot vērā, ka LF dalībnieki ir izkaisīti pa visu brīvo pasauli, apkārtraksts bieži vien ir vienīgais informācijas avots, kas uztur kontaktu. An dalībniekus informē par padomes darbu un fonda stāvokli. Apkārtraksta redaktora pienākumus ir uzņēmis Klāvs Zichmanis, kam šinī laukā ir plaša iepriekšēja pieredze.

Latviešu Fonds ir ASV valdības iestāžu atzīta, Mičiganas pavalstī inkor-

Nesen Kanadā nodibinātās LATS organizācijas pagaidu valdes priekšsēdis Voldemārs Gulēns pagājušā gada beigās Latviešu Fonda padomei iesniedza piedāvājumu pārņemt LHF vadību, reizē ierosinot priekšlikumu, kas LATS organizācijai dotu tiesības pieņemt ziedojumus un ar LF starpniecību izdarīt izmaksas specifiskiem LF atbalstu saņēmušiem projektiem Kanadā.

Tuvāk iepazīsies ar LATS priekšlikumu, padome to atzina par

Ilze Stīle, Aivars Ronis, Juris Petričeks un Anita Padega Bataraga Sv. Pētersburgas sēdes laikā.

porēta, bezpeļņas organizācija. Kā tādai, visi fondam ziedotie līdzekļi, kā arī neatmaksātie fonda padomes un revīzijas komisijas locekļu izdevumi, ir atvelkami no nodokļiem. Šādu stāvokli LF mēģināja panākt arī Kanadā, bet, lai to izdarītu, bija jānodibina atsevišķa bezpeļņas organizācija ar nosaukumu Latvian Humanities Foundation. Inkorporēta 1982. gadā, LHF tikai 1984. gadā saņēma tiesības izrakstīt ziedojumu kvītis Kanadas ienākumu nodokļu maksātājiem. Kā neatkarīga, pakļauta saviem statūtiem un Kanadas valsts likumiem, LHF visu šo laiku pastāvēja pie Latviešu Fonda un tās vienīgie biedri un reizē arī valdes locekļi bija Kanadā dzīvojošie trīs LF padomes locekļi.

Nesen Kanadā nodibinātās LATS organizācijas pagaidu valdes priekšsēdis

nepieņemamu. Pēc padomes uzskatiem, šāds izkārtojums varētu fonda darbā nākotnē ienest neparedzētus sarežģījumus, jo sevišķi tāpēc, ka būtu darīšana ar divu dažādu, neatkarīgu, un atsevišķu valstu likumiem pakļautu organizāciju ciešu sadarbību, kas ne vienmēr būtu iespējama.

Atzīstot, ka arī LHF nodibināšana nav devusi iecerētos panākumus, bet gan ir radījusi stāvokli, kas Latviešu Fondu varētu saskaldīt daļās, padome nolēma LHF darbību izbeigt, jeb, pareizāk sakot, neuzskatīt to turpmāk par LF sastāvdaļu.

Svētdienas rītā sēdes dalībniekiem bija iespēja viesoties St. Pētersburgas latviešu biedrības pilnsapulcē, kur klātesošos dalībniekus iepazīstināja ar fonda darbību un mērķiem. **A.R.**

Ko citi raksta par L.F.

No žurnāla "Vaga" 1985.g. rudens numura

Mūsu kultūras stiprākais balstītājs

Ja nauda, blakus talantam, ir viens no galveniem kultūras faktoriem, tad brīvā pasaulē lielākās summas latviešu kultūras dzīvē ir iepludinājis Latviešu Fonds. Līdz 1985. gadam (ieskaitot) šīs summas ir - \$362,839.00.

Pēc gadiem tā sadalās šādi:

1972	\$ 1,000.00
1973	6,000.00
1974	6,000.00
1975	14,000.00
1976	10,300.00
1977	21,810.00
1978	33,000.00
1979	28,876.00
1980	69,700.00
1981	24,650.00
1982	33,800.00
1983	38,475.00
1984	35,228.00
1985	paredzēts 40,000.00
Kopā \$362,839.00	

Bez tam L.F. var no līdzekļiem katru gadu atlikt padomes rīcībā līdz 20% t.s. "sēklas naudu", ar ko padome ir atbalstījusi mazākus vai steidzīgākus darbus. Tādā veidā piešķirta summa vēl palielinās par am. 70,000.00 dolāriem.

No Montrealas Latviešu Biedrības "Ziņotājs" 1986.g. janvāra numura

Latviešu Fonda 1985. gada piešķirumi

Pēc Ziemsvētkiem saņemti Latviešu Fonda 1985. gada balsojuma rezultāti par fondam iesniegtiem astoņpadsmit projektiem. Kā jau katrs balsojums, tie ir jāpieņem, kādi tie ir, un nav grozāmi. Tautas balss ir izskanējusi. Piešķiruma vai aizdevuma saņēmēji būs, nav šaubu, gandarīti. Tie, kas balsotājos saviem projektiem nebūs atraduši pietiekami daudz atbalsta, jāpieņem, būs neapmierināti. Diemžēl, fonds šobrīd nevar apmierināt visu vajadzības. Un vajadzību mums taču netrūkst. Tādēļ vajadzīgs fonds.

Interesanti atzīmēt, ka fonda dalībnieki, balsotāji, šobrīd it sevišķi atbalsta grāmatu izdošanu (\$21,225), seko atbalsts turnejām (\$11,884), un beidzot atbalsts izglītības pasākumu vajadzībām (\$7,500). Pieņemot, ka visi balsotāji nodevuši savus 20 punktus, nobalsojumā piedalījušies vismaz 335 fonda dalībnieku, kas, šķiet, ir tikai 40% no balstiesīgo dalībnieku kopskaita.

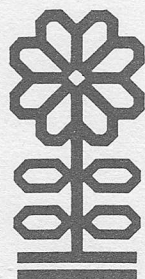
Turklāt balsojumā izredzes ievērojami pieaug, ja projekta vadībai ir līdzekļi un laiks plašākai reklāmas kampaņai. Saimnieciskais pasākums Laikmets, kas rīko dažādas turnejas pret samērā augstu atlīdzību un kas šoreiz ieguvis fonda dalībnieku lielāko atsaucību, šajā ziņā bija sevišķi aktīvs. Modernā tirgzinība atmaksājas.

Vai tu šo cilvēku pazīsti?

Katru gadu fonda biedri pārvēl trīs valdes locekļus. Lai neapsiktu ne svaigas idejas ne pieeja fonda vadībā, kandidātiem padomes darbam jāpiedāvā ir spēju, interešu ir pieredzes dažādība. Jāpazīst latviešu sabiedriskie un politiskie centieni. Noderīgas ir teišas zināšanas grāmatvedībā, noguldījumu izvērtēšanā, kompjūtera izmantošanā bet sevišķi analītiska domāšana. Laba latviešu valoda nepieciešama. Lai izvērtētu pieprasījumus sēklas naudai, un projektus vispārējai balsošanai vēlamās vispusīgas zināšanas mākslā, literatūrā, mūzikā, kā arī interese par humanitārām un dabas zinātnēm. Latviešu Fonds cer uz balstiesīgu locekļu atsaucību. Vai Jūs šādus kandidātus valdei pazīstat? Nominācijas nododamas līdz šī gada 31. jūlijam jebkuram valdes loceklim.

Latviešu Fondam
vajaga vairāk
tūkstošniekus. Vai
nebūtu tava kārta
par to padomāt?

DOSIM — DZĪVOSIM

**LATVIEŠU
FONDA
1986. GADA
PADOME**

Aivars G. Ronis
Priekšsēdis
449 South 40th Street
Lincoln, NE 68510
(401) 489-2776

Tālis Forstmanis
Pr. Vietnieks
629 Mill Park Drive
Kitchener, Ont.
Canada N2P 1V4
(519) 893-1435

Guntis Bērziņš
Reklāmas lietvedis
P.O. Box 847, Stn. P.
Toronto, Ont.
Canada M5S 2Z2
(416) 762-6398

Ilze Sīle
Pr. vietniece
Projektu pārzine
209 East 76th Street, Apt. 2D
New York, NY 10021
(212) 517-7438

Anita Padega Bataraga
Sekretāre
P.O. Box 9255
Schenectady, NY 12309
(518) 370-5924

Andrejs Plakans
Protokolists
2015 Cessna Street
Ames, IA 50010
(515) 292-9538

Juris Cilnis
Pr. vietnieks
Projektu iesniegumu lietvedis
19222 Beckford Place
Northridge, CA 91324
(818) 349-8023

Juris Petričs
Kasieris
Dalībnieku pārzinis
350 Olive Street
Menlo Park, CA 94025
(415) 324-2066

Klāvs Zichmanis
Apmātraksta redaktors
1204 Garthdale Court
Oakville, Ont.
Canada L6H 2M2
(416) 844-6793

LATVIAN FOUNDATION, Inc.

P.O. Box 9255

Schenectady, NY 12309

U.S.A.

Non-profit corporation

U.S. Postage

PAID

Permit No. 51

Schenectady, NY 12305

Dr. LALITA MUIZNIECE
2318 Gull Rd
Kalamazoo, MI
49001